

Լսոր հակառակ, կըսվի թէ Լնդդիոյ
կատարական թիւնը թոյլատու թիւն չենոր

Հաճ ըլլալով աւստրիացոց նաւերուն Մալթայի նաւահանգիստը ապաստանելու, Գաղղիոյ կառավարութիւնը գանձատանց զիւր զրեւր է այս թոյլառութեան համար, որ կողմնապահ բարեկամութիւն մը կը համարէ:

Միջերկրական ծովու մէջ անգղիացոց պատերազմական նաւերը հետզհետէ շատնալու վրայ ըլլալով, կըսվի թէ Գաղղիոյ կառավարութիւնն ալ թուրքի նաւատորմին մէջ ընկնելու Միջերկրական ծով հաննի է:

Ընդհանրապէս չեզոքութեան գաղափարը օր ըստ օրէ կ'արմատանայ: Օտարական քաղաքներու մէջ եղած ժողովուրդեան ժողովներէն դատ, Լանարայի ժողովուրդն ալ մեծ ժողով մը ընելով քաղաքացիներն պարտաւոր պատգամաւորութիւն մը խրկեց Լորտ Տէրպին իմացը ներքին թէ իրենց հաստատուն բաղձանքն է որ Ընդհանր չեզոք մնայ այժմեան պատերազմին մէջ: Լորտ Տէրպին ապահովեց զանանց՝ ըսելով թէ կառավարութեան քաղաքականութիւնը ժողովրդեան մտայն բոլորովն համաձայն է:

Այսին թէ Լորտ Բալմորալըն եւ Լորտ Տոն Ռոբըրտ իրարու հետ միութեանը են Ընդհանր կառավարութեան այժմեան պաշտօնակներուն դէմ՝ ընտրութեան օրէնքը բարեկարգելու խնդրոյն մէջ, եւ կը փոխըմբռնեն որ այս երկու երեսին քաղաքագէտներուն եւ իրենց կուսակցաց միարանութեանը չկրնան դիմանալ Լորտ Տէրպին եւ իր պաշտօնակիցները:

Լանարայէն ու Ռաիւոզայէն հեռադրով լուր կուտան թէ Գարատաղցիները Ռաիւոզայի ու Բալմորալի մէջ տեղեկացնելու աւսարիացոց հեռագրական թելերը խզել են, բայց ետքը նորէն շուտ մը շինել են աւսարիացիք:

ՆԵՐՔԻՆ ԼԱԻՐԵՐ

Ռուսիոյ կայսեր եղբայր բարձրագոյն Կոստանդին մեծ դուքսը եւ իր լծա-

կից Լեքսանտրա մեծ դքսուհին երկուշաբթի օրը մայրաքաղաքս հասան Ալեքսանդր անուն պառետական ֆրեգատինով, որ Թափահանէի դիմացը երկաթնեանց: Ընմիջապէս սովորական եղած ողջոյնի թնդանօթներն արձակվեցան, եւ քառանթիկայի անօրէն մեծարգոյ Մէլքէ-Էֆէնիան եւ երկու ուրիշ պաշտօնաւար շողենաւ դաղին հաղորդակցութեան թուղթ տարու: Քիչ մը ետքը բարձրագոյնութեան մեծ դուքսն եւ իր լծակիցը Թափահանէի ելան, ուր ծովային դործոց պաշտօնակ բարձրագոյնութեան Մէլքէ-Էֆէնի փաշան, պատերազմի պաշտօնակ Ալեքսանդր փաշան եւ արտաքին գործոց պաշտօնակ Ալեքս. Գուստ փաշան եւ օգոստափառ Սուլթանին երկու առաջին սենեկապետները՝ համագլխակցեցին հաղած նաւամատայցիին վրայ կ'ստանան: Այսպէս Լանարայէն նուազաբանները կը զարնելին, եւ պահապան զօրքերը՝ կրեք կարգ շարված՝ զինուորական պատիւներ ըրին:

Մեծ դուքսն ու դքսուհին ծովային եւ արտաքին գործոց պաշտօնակներուն առաջնորդութեամբ Թափահանէի կայսերական Բեռլին դպրոցին, ուր դրանք մէջ օգոստափառ Լեքսանտրա զանոց դիմաւորելով սիրալիր ընդունելութիւն մը ըրաւ, եւ Մեծ դուքսին ձեռքէն ընդունով՝ որ մեծ դքսուհին թեւ ժամած էր Բեռլին ներս մտնուց:

Հան քաղաքի մը չափ տեսութիւն ընելէ ետեւ՝ Բարձր. Մեծ դուքսն ու դքսուհին դուքս ելան ու նորէն շողենաւ դարձան:

Օգոստափառ Լեքսանտրա հրաւիրելով Մեծ դուքսը Լիմպիկին ծովագիւղը պատրաստութեամբ պաշտօնական ընդունելու, երբեքարթի առաւել Ալեքսանդր Թափահանէի առջեւէն մեկնեցաւ ու Լիմպիկին գնաց, ուր Մեծ դուքսը եւ իր ընտանիքը վախճանեալ Բեռլին փաշային ծովագիւղի գեղեցիկ պաշտօն իջան՝ որ փառաւոր կերպով զարդարած է իրենց բնակութեանը համար:

առջինին պէս մտերմութիւն ունիս. չեմ կարծեր որ ան ալ շատերուն պէս իմաստակ ըլլայ:

— Տեսա՛ս տեսա՛ս իմաստակ կան, պատասխանեց Արուէլ, զրուիւր սրբելով. Բնէ կըսես, անգամ մը խնդրեց որ օր մը որոշեմ տասներկու երկու Բալթիկայէն Լեքսանտրա անուն դերձիք քաղաքական բանաստեղծութեանը վրայ դատողութիւն մը ընելու համար:

— Միթէ կարելի է, ըսաւ Լարիմ, բայց բնաւ չգիտեմ որ ստանաւ որքա՞նք եւ նշանակաւոր ձեւ մարտող էր:

— Այն ոչ եւ, բայց էն առաջ պատճառը դիտէ, եւ ցատկուն ան է որ ես եղայ:

— Օտարմանք. դուքս ըլլաւ զրդիւր:

— Ի՞նչ ընեմ, թէ եւ անձին մանկիկին պէս անպարտ եմ այն մասին: Մտիկ ըրէ. հերոս յորդորեցի որ Կառավարութեան ծննդիւր բռնութիւնն, անստիճ վերջապետ ըլլաւ զրուսաւոր կարգով: Կիրար չկարեւոր. համար վեր ի վերայ անցայ վրայէն. կարծես թէ աստուան զօրեց եւ ըսի անոր որ երեւոյթին իր հանձնար արձակ շարագրութեան յարմար չէ: Իրենմի, ըսաւ հանձնար բանահիւստ թեւ աւելի յարմար պէտք է ըլլայ, ապա թէ ոչ հարկէ ըսել որ ամենին հանձնար չունիմ:

— Արանելի՛մ եղբայրս թիւն գոչեցիք: Իսկ Արուէլ առաւօտեան պարենըր ասոր անոր տեսելէն ետեւ՝ մեկնեցաւ. շատիկ փառաշնորհ զրուսուր երթաւ, ուր որ իր իմա երեւակայ յալթեանը անհամարձեւարակ կար:

— Յիշատի աս մարդս բուն իսկ Լեքսանտրա:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ըղբայրն Գերագոյն ժողովոյ որոշմամբ եւ ամենապատիւ Սրբազան պատրիարք Զօր հաճութեամբ Բաղիւրի նախկին առաջնորդ արժանապատիւ Տ. Սարգիս փոքրագոյն Գաղղիոյ Պատրիարքական փոխանորդ անուանեցաւ: Իսկ զի արժանապատիւ Տ. Յարութիւն Ա. Երանայեան ծայրագոյն փոքրագոյնին, որ Արաբիոյ առաջնորդ ընտրված ըլլալով՝ քիչ օրէն իւր վեճակը երթաւ կը պատրաստվի:

Ինչպէս որ ամեն տարի սովորութիւն է Վրիստոսի Տեառն մեր Զամարձեան տօնին օրը աղոյթին այցելութիւն մը ընել Ս. Փրկչէն հիւանդանոցին եւ վարժարանին, այս տարի ալ նոյն գովելի տօնով թիւնը ի գործ դրվեցաւ սովորականէն աւելի հանդիսաւորութեամբ:

Եհուաակի կատարված հանգեցին ճիշդ նկարագիրը որ Ս. Փրկչէն հիւանդանոցին եւ վարժարանին բարեկան հաղորդանքները խրկած են լրագրոյս մէջ հրատարակելու:

Մեզ, ի միւրիւր Մեծ պատուական լրագրոյ:

Մենք տարուան սովորութեան համաձայն, այս տարի եւս անցեալ հիւանդանոցի օր հրաշափառ Զամարձեան Վրիստոսի Վրիստոսի, Ս. Փրկչէն փառաց տարեկարձ օծնախմբութիւնը սովորականէն աւելի շքեղ ու փառաւոր կերպիւ կատարեցաւ:

Միջ հաղեւոր հանգեցին հանդիսագիր ըլլալ բարեհաճեալ ամենապատիւ Տ. Տ. Դեպք Սրբազան Պատրիարք Զարն մեր, որ չընթերցար ի օրոք ընէ գովելի փառաց, հետեւեալ օրը առաւօտուն հանդիսաւոր կերպով Սուրբ պատարագ մատուց փառաց սուրբ եկեղեցւոյ մէջ: Ս. պատարագ չսկսեալ՝ այն ինչ Արաբիոյ պատրիարք Զարն իւր քրիստոնէական սիրոյ եւ ողորմութեան հրաւիրող աղաւթ քարոզի աւարտած խոյր զացած էր զգեստաւորելու, յանկարծ Ա. համայն Տ. Տ. Մատթէոս Սրբաղ-

նասուր Կաթողիկոսը՝ ուղեկցութեամբ արքեպիսկոպոս փանաշուր Պողոս Պէլլի եւ Դորին ազնուափայլ որդւոց հասաւ ի փանս, եւ խիղճն Ս. եկեղեցի երթալով՝ համառօտ բայց աղօթեւ եւ սրբաշարժ քարոզ մը անաւ, եւ հայրապետական օրհնութեամբ օրհնեց զաղղը, զժողովուրդը եւ զբարեբաւ աղքատիկ փանոցն: Իսկ ժողովրդեան զգացած հոգեւոր ուրախութիւնը եւ վերթարութիւնը Սրբազան Պատրիարք Զօր Ս. պատարագ մատուցանելուն եւ Սրբաղնասուրբ հայրապետին ալ այսպիսի անակնկալ գալտեանը վրայ՝ անպատմելի է:

Պատարագին աւարտելէն անմիջապէս ետքը, փանոցս ճիւղարանին մէջ համառօտ եւ խիստ արտաշարժ հանգեւ մը կատարուեցաւ ատենախօսութեամբ մը եւ աղղային երգերով, որուն ներկայ էին Ս. համայն Սրբաղնասուրբ Զարն, ամենապատիւ Սրբազան պատրիարք Զարն, Ռատոսթոյի առաջնորդ Գեղարտապետ Թադէոս արքեպիսկոպոսը, Վրիստոս առաջնորդ Գեղ. Գրիգորիոս արքեպիսկոպոսը, Ս. Երուսաղիմայ պատրիարքական փոխանորդ արժանապատիւ Սահակ փոքրագոյն, ուրիշ պատուարժան եկեղեցականներ, փանափայլ Պողոս պէլլ, Յովհաննէս Պէլլ, Փրկչիւնեան Դշան ամիրա, Գերագոյն ժողովոյ Յարգելի անդամներէն եւ ուրիշ աղղաւոր երեսին անձինք եւ խուռն բաղմունք թիւն ժողովուրդեան: Ա. սեմափայլ Լորտ Մէլքէնեց հայկազն զօրապետը որ կը փոփոքէր այս հանգիսին ներկայ գտնուիլ, բայց անձնական տկարութիւնը արգելք ըլլալով, իւր կողմանէ մեծարգոյ Միքայէլ Միսնասարով հայկազն բանակի օգնականը խրկած էր:

Հանգիսէն վերջը Սրբաղնասուրբ հայրապետը եւ Սրբազան Պատրիարք Զարն օրհնեցին փանոցս աղղաւոր պաշտպանները, հաղորդանքները, մանկուքը, վարժապետները, եւ յորդորելով ներկայ եղող աղղաւոր երեսիններէն ժողովուրդը որ այսպիսի մարդասիրական ճիւղարանի մը հաստատութեանը եւ բարեկարգութեանը համար պէտք եղած խնամքը եւ ջանքը տանին, փութացին թէ Սրբաղնասուրբ Զարն պետը եւ թէ սրբ-

փանց մօտ յաւիտեական բարեկամութիւն պահելու ունեւ եւ երգումըրին Լորդէն նոյն օտմանց եւ նոյն նպատակին համար պարագլուխ աներկ միտ էին նաեւ որ յօժարութիւնն եւ միտումնին համաձայն էին: Իւստապիւր երգանիկ օրեր էին անանք: Ա. անց զի ոչ անհաստատաւորութեան կասկած մը եւ ոչ փոփոխութեան վախ իրենց արտին զգացմանը պարզութիւնը կ'ամպտեր ու վստահութեան եւ սիրոյ հեղատահ աղղիւր կը պղտորէր: Թադէոս եւ զբաղումնին եւ զօրումնին նին նոյն էին, սակայն իրենց համաբուն սեպած բնաստութեանը խնայեալ իրարմ տարբեր եւ որոշ էր: Մէկը ապաւանս եւ թերեւս անդուսգ էր, միւսը դիւրակալ եւ թերեւս կեղծամիտ: Ընհայտ էր քան թէ գոռոյ, աս անախտ. քան թէ հարստ: Կորուէլ ունեւոր՝ բայց բարեկամներ ստանալու կարող էր, Գորդեմադոս անգրամ, բայց կրնակ եւ աղղաւոր ծանօթներ ունէր: Վարդապետութեան ասպարէզը ի միտման մասն: Թադէոս եւ Կորուէլ ծանր եւ էական պաշտօն մը կը վարէր, իր բարեկամներ օգտուր քաղող եւ յառաջագէմ կ'անգնող: Մենք մարդ կը խոստովանելին որ Կորուէլ արժանի է առաջ ըլլալու, սակայն իր բարեկամներ անախտաւ դէպ ի վեր կը արմար: Ընդէն նախանձը սկսաւ մեկնելն եւ Խիստ ունեւոր մօտցան: Կորուէլ երկրորդական աստիճանի մէջ մնաց. իսկ բարեկամը պաշտօնակալ եղաւ:

Պիտէ Զարն-Էֆէն:

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՓԻԼՏԻՆ

Հայտնաբերված*

— Միւս բարեկամը պաշտօնէն հրաժարելուն պատճառը ինչ էր:

— Աս դործին մէջ ալ կնկան մը դարեկար:

— Մի՛հ, հարկ չէ պատմել, ինչ ըլլալը գուշակեցի:

— Չէ, քու հակաբերութեանը պէս չէ, շարունակեց Կորուէլ. իմ գեւազան բարեկամն մեծ գրագիր մը փոքրիկ դրողին էր: Միւս կնիւր անգաղար կը դանգաւոր որ բարեկամս ժողովուն եւ մատուց իրեն չէ գնել, թէ երբոր ստանալով դաւիթները պարտեղը ժող. գալու կը տանին ինքը անոնց ըով չեղծար: Թէ անուշեղեն շատ կուտէ եւ թէ ընկերութեան աս չէ. շատ դինի կը խմէ եղեր: Աս զգալարտութիւններուն ամառին աստանց հարցութիւնին կը հաւատար. փանդի խօսքը մեր մէջ մնայ, կնիւր էր երկանը պաշտօնանուհին, կամ ուրիշ կերպով ըսեմ, կնիւր անոր վրայ բռնապէս կը տիրէր:

Կնիւր միւրեկն Լարիմ խօսակցութիւնը փոխելով հարցոյց Կորուէլին:

— Ընտարակցս լորտ Բիստարին հետ ա-

Կ. ՊՕԼԻՑ. ՉԻՆԵԼԻ ԽԸՆ